



Ministerstvo životního prostředí
odbor fondů EU

Č.j.: MZP/2019/330/2871

Zápis z 12. zasedání Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020, konaného v Hotelu Occidental, Na Strži 1660/32, 140 00 Praha; 5. 12. 2019 od 10:00 do 16:00, přerušení jednání 12:30 – 13:30

Přítomni dle prezenční listiny

Oficiální program zasedání:

1. Úvodní slovo
 - Ing. Jan Kříž, předseda Monitorovacího výboru
 - zástupce Evropské komise
2. Informace Řídicího orgánu o plnění úkolů z minulých jednání výboru
3. Projednání a schválení Pravidel pro žadatele a příjemce – část B, C 2.1.1
4. Projednání a schválení hodnoticích kritérií
 - prioritní osy 3, specifického cíle 3.1 (nová a revidovaná hodnoticí kritéria, která byla členům výboru již předložena)
 - prioritní osy 4, specifického cíle 4.4 (nová a revidovaná hodnoticí kritéria, která byla členům výboru již předložena)
5. Projednání Ročního vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2019 a Strategického realizačního plánu na rok 2020
6. Informace o evaluačních aktivitách OPŽP
 - Projednání a schválení Evaluačního plánu OPŽP
 - Projednání Zprávy o plnění evaluačního plánu OPŽP za rok 2019
7. Projednání a schválení Ročního komunikačního plánu OPŽP 2014 – 2020 na rok 2020 a přehled proběhlých aktivit za rok 2019
8. Různé
 - Informace o socioekonomické struktuře žadatelů o kotlíkové dotace v RE:START regionech
 - Informace o výsledcích monitoringu změny kvality ovzduší ve vzorku obcí
 - Informace o využití integrovaných nástrojů v OPŽP
 - Informace o přípravě programového období 2021 – 2027
9. Závěr



Ad 1. Úvodní slovo

Jednání zahájil *předseda* Monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 (dále jen MV) *Jan Kříž*, náměstek pro řízení sekce fondů EU, finančních a dobrovolných nástrojů (dále jen předseda), který přivítal přítomné členy a zástupce Evropské komise (dále jen EK). Předseda potvrdil, že MV je usnášeníschopný – ze 40 členů bylo v době zahájení jednání 29 členů přítomno. V průběhu jednání se dále stav měnil s příchodem a odchodem členů MV. Usnášeníschopnost byla zachována po celou dobu jednání, kdy probíhalo schvalování materiálů. V souladu s Jednacím řádem předseda navrhl schvalování materiálů MV konsenzem, v případě neshody hlasováním. Členové MV s návrhem souhlasili.

Dále předseda informoval o stavu implementace OPŽP 2014 – 2020, poté seznámil přítomné s hlavními body programu zasedání.

Monitorovací výbor OPŽP 2014 – 2020 schválil program 12. zasedání (viz str. 1).

Radoslav Lipták (EK) ve svém úvodním slově zdůraznil důležitost přípravy programového období 2021 – 2027 a nutnost čerpat dotace již od začátku. Také upozornil na potřebu vyřešit základní podmínky.

Ad 2. Informace Řídícího orgánu Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 o plnění úkolů z minulých jednání monitorovacího výboru

Jiří Petřivalský (Ministerstvo životního prostředí (MŽP)) informoval o plnění úkolů z minulých zasedání MV.

Radoslav Lipták (EK) se dotázal, proč ještě neproběhla 2. tranše v rámci inovativních finančních nástrojů.

Bohdan Polak (Státní fond Životního prostředí České republiky (SFŽP ČR)) uvedl, že v této chvíli SFŽP ČR eviduje ve finančním nástroji žádosti ve výši 300 – 320 mil. Kč investičních výdajů. Připomněl princip poskytování půjček prostřednictvím finančního nástroje. Dále informoval, že podporované aktivity byly rozšířeny o eliminaci emisí hluku a eliminaci zápachu. SFŽP ČR komunikuje se svazem provozovatelů zimních stadionů, jelikož velkou část podaných projektů tvoří rekonstrukce chladicích systémů, které využívají čpavek, a je zde tedy prostor k podání dalších žádostí. Do konce roku 2021 se dá předpokládat, že bude finanční nástroj vyčerpán.

Jaroslav Michna (MŽP) dodal, že aktuální závazky schválených žádostí jsou na úrovni 50 % alokace inovativních finančních nástrojů, přičemž 2 projekty mají vydaný právní akt umožňující financování prostřednictvím finančního nástroje. Upozornil na časovou náročnost mezi schválením projektu a vydáním právního aktu umožňujícím financování, kdy musí proběhnout výběrové řízení. Aktuální financování tak odpovídá stavu připravenosti projektů. Pro zažádání o 2. tranši nestačí mít schválenou dostatečnou výši závazků z projektů, ale podmínkou je, že druhá žádost o platbu může být předložena EK až po použití 60 % částky zahrnuté do první žádosti o platbu.



Petr Procházka (Česká bankovní asociace) dodal, že v případě zimních stadionů závisí hodně na typu vlastnictví; u objektů, které jsou vlastněny obcemi, bývají banky ochotné financovat i projekty tohoto typu. Dotázal se, zda se při hodnocení projektu posuzuje komerční financování, resp. to, že žádost o úvěr byla bankou odmítnuta.

Bohdan Polak (SFŽP ČR) reagoval, že komerční financování není parametr při posuzování projektu jako takového.

Ad 3. Projednání a schválení Pravidel pro žadatele a příjemce – část B a C 2.1.1

Vojtěch Beneš (SFŽP ČR) informoval o změnách části B dokumentu Pravidla pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 (dále jen PrŽaP).

Radoslav Lipták (EK) požádal o upřesnění odpovědi u připomínky EK k zákonnému zástavnímu právu.

Martin Kubica (SFŽP ČR) vysvětlil, že se jedná o problém daňové legislativy, kdy vzniká zástavní právo, které by mohlo ohrozit realizaci projektu. V PrŽaP je uvedena výjimka, kdy zákonné zástavní právo není důvodem neposkytnutí podpory. Zákonné zástavní právo vzniká bez vůle příjemce podpory. V českém právním řádu je uvedeno, že v případě zřízení zástavního práva pro daňové účely toto zástavní právo nevzniká ze zákona, ale rozhodnutím správce daně. Tzn. je to rozhodnutí, proti kterému se daný subjekt může bránit a má povinnost to oznámit SFŽP ČR. Je posuzováno, zda může dojít k ovlivnění předmětu podpory, a pokud ano, je v takovém případě ohlašována nesrovnalost. V případě daňového řádu se nejedná o zákonné zástavní právo z rozhodnutí správce daně.

Anna Limrová (Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR)) představila změny v PrŽaP provedené v rámci prioritní osy (PO) 4.

Radoslav Lipták (EK) se dotázal, zda je časté v rámci PO 4, aby jednotliví příjemci vytvářeli svou vlastní filmovou propagaci.

Anna Limrová (AOPK ČR) odpověděla, že filmová propagace není podporovaná ve všech aktivitách a zpracování filmů není časté. V rámci opatření prevence proti škodám způsobených vlkem byl zájem pouze od jednoho žadatele.

Jitka Seitlová (Senát Parlamentu ČR) se dotázala na definici malé vodní nádrže v rámci aktivity 4.4.1 zakládání vodních prvků a ploch přírodě blízkého charakteru. Ve vodním zákoně jsou nepřímo uvedené jako nádrže o rozloze 2 ha a hloubce až 2,5 m.

Předseda reagoval, že novela vodního zákona je problematická, MŽP dalo k novele zákona negativní stanovisko.

Anna Limrová (AOPK ČR) upřesnila, že v rámci SC 4.4 nebyla vytvořena nová aktivita. Pokud byl podán projekt na zeleň, mohl vždy obsahovat i vodní prvky, případně malou vodní nádrž, pokud splňovala stanovená kritéria přijatelnosti. Způsobitelné výdaje byly omezeny pouze v nákladech maximálně do 10 % z nákladů na realizaci zeleně. Dotace na vodní prvky v této aktivitě je 60 %, v ostatních specifických cílech může být i vyšší. Dodala, že bez



ohledu na to, co umožňuje zákon, jsou nastavená kritéria přijatelnosti, v rámci kterých je stanoveno, jaká pravidla musí projekt splňovat, aby byl přijat a tato pravidla tak mohou být přísnější než zákon.

Linda Stuchlíková (MŽP) doplnila, že je lepší, když žadatelé podají projekt v rámci OPŽP, protože pak může MŽP legislativní podmínky lépe podchytit a předejít tak nevratným škodám na životním prostředí a případným problémům, do kterých se žadatelé mohou dostat. Definice malé vodní nádrže je uvedena v české státní normě a je mnohem velkorysejší než v zákoně.

Předseda dodal, že nedodržení legislativy tak hrozí zejména mimo oblast poskytování dotací, naopak v rámci OPŽP bude dodržení legislativy pohlížáno. Změny v PrŽaP se týkají větší flexibility v sídlech, aby se rozvolnila oblast vodních prvků v zeleni.

Petr Holub (Šance pro budovy) uvítal uvedení novostaveb v pasivním energetickém standardu v SC 5.1 a dodal, že projekty se připravují i na území hlavního města Prahy. Dotázal se, zda změna programového dokumentu (PD) OPŽP je již schválena EK.

Radoslav Lipták (EK) reagoval, že změna PD je v procesu schvalování a do konce roku 2019 by mělo být podepsané rozhodnutí.

Předseda doplnil, že SC 5.1 je důkazem, že dotace pokud se dobře zacílí, dokáží udělat i sektorové změny. Nárůst o 500 % na trhu pasivních novostaveb je razantní změna.

Jiří Žabka (Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů) se zeptal, zda se přemýšlí o podpoře lesů z důvodu zadržování vody v krajině a celkové podpoře existence lesů. Dále požádal o specifikaci jmelí bílého, a zda se podpora týká i lesního půdního fondu. Dále vyslovil obavu týkající se narůstajícího množství vlků ve volné krajině a řízeného šíření vlka.

Předseda reagoval, že MŽP financuje zásadní projekty v krajině, které pomáhají řešit spodní vodu (např. revitalizace nebo vodní prvky). MŽP žádalo podniky povodí, aby provedly velké revitalizace vodních toků. Lesy jsou v rámci OPŽP podporovány, zejména v oblasti druhové skladby. Dodal, že lesy jsou zejména v gesci Ministerstva zemědělství (MZe). Do výzev OPŽP již několik projektů předložily Lesy ČR. V rámci přípravy programového období 2021 – 2027 je oblast zadržování vody v lesích a podpory lesů v jednání s MZe.

Anna Limrová (AOPK ČR) doplnila, že v rámci OPŽP je podporována likvidace pouze jmelí bílého pravého a podpora se netýká lesnických kultur.

Linda Stuchlíková (MŽP) dodala, že revitalizační aktivity týkající se vodních prvků jsou podporovány i v lesích.

Libor Ambrozek (Český svaz ochránců přírody) dodal, že jmelí bílé má 3 poddruhy – jmelí bílé borové, kde škody nejsou velké, dále jmelí bílé jedlové, které bylo považováno za vzácný druh, podpora se vztahuje pouze na jmelí bílé pravé, které útočí především na topoly a ovocné stromy.



Monitorovací výbor OPŽP 2014 – 2020 schválil aktuální verzi Pravidel pro žadatele a příjemce – část B a C 2.1.1.

Ad 4. Projednání a schválení hodnoticích kritérií

Hodnoticí kritéria prioritní osy 3

Tomáš Prokop (SFŽP ČR) informoval o změnách provedených v hodnoticích kritériích prioritní osy 3.

Monitorovací výbor OPŽP 2014 – 2020 schválil představená hodnoticí kritéria.

Hodnoticí kritéria prioritní osy 4

Anna Limrová (AOPK ČR) informovala o změnách hodnoticích kritérií prioritní osy 4.

Monitorovací výbor OPŽP 2014 – 2020 schválil představená hodnoticí kritéria.

Ad 5. Projednání Ročního vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2019 s Strategického realizačního plánu na rok 2020

Jaroslav Michna (MŽP) informoval o aktuálním stavu programu, plnění predikcí čerpání a o implementaci inovativního finančního nástroje (IFN). Martina Vejvodová (MŽP) dále představila roční vyhodnocení výzev 2019 a harmonogram výzev na rok 2020.

Klára Droznová (Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR)) doplnila, že v návaznosti na skutečnost, že ČR dlouhodobě využívá finanční podpory EU v kohezní politice, stávají se regiony v ČR bohatší a vyspělejší, což v roce 2017 vedlo k technické změně - poklesu finanční obálky Fondu soudržnosti pro ČR.

Radoslav Lipták (EK) se dotázal, jakým způsobem bude MŽP řešit přeplňování indikátorů a upozornil na důležitost nastavení indikátorů v programovém období 2021 – 2027.

Předseda reagoval, že s ohledem na široký charakter podporovaných projektů a velikost změny, které podpořené projekty mohou mít na životní prostředí v ČR, je v některých případech velmi obtížné či nemožné stanovit cílové hodnoty indikátorů. MŽP průběžně sleduje plnění indikátorů a současně se intenzivně věnuje nastavení indikátorů pro nové programové období.

Jitka Seitlová (Senát Parlamentu ČR) se dotázala na plnění některých indikátorů v rámci výkonnostního rámce.

Tomáš Prokop (SFŽP ČR) reagoval, že v minulém programovém období byly podporovány především projekty řešící začátek životního cyklu odpadu jako sběrné dvory a podobné projekty, čímž se podařila vytvořit příslušná infrastruktura. Při přípravě současného programového období se předpokládala zejména podpora projektů řešící naopak konec životního cyklu odpadu. Při přípravě se ale počítalo s novou legislativou, která však doposud nebyla schválena. Dále byla předpokládána podpora stavebních odpadů, přičemž od této podpory jsme později ustoupili. K aktuálnímu stavu implementace SC 3.2 doplnil, že



v současné době je vypsána 114. výzva, stále jsou připravovány další projekty, a tedy pokud indikátor „Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití ostatních odpadů“ nebude naplněn, tak jen o velmi málo.

Petr Holub (Šance pro budovy) vyzvedl celkové efekty v PO 5, k nimž přispívá dlouhodobá stabilita podmínek. V rámci SC 5.3 podpořil jednání MŽP s dalšími subjekty s cílem naplnit projekty na renovaci státních budov. Dále informoval, že v 1Q 2020 budou pokračovat dialogy o indikátorové soustavě v novém programovém období a doporučil přesnější nastavení indikátorové soustavy v oblasti energetických úspor.

Radka Trylčová (Asociace krajů ČR) k aktuálnímu stavu implementace programu uvedla, že v rámci sanace kontaminovaných lokalit byl odhad nákladů ponížen v samotné realizaci, proto se nyní projevují „ušetřené“ finance. Dotázala se, zda je ještě možné apelovat na obce a fyzické osoby, aby např. v oblasti ekologických zátěží stále podávaly projekty a pomohly tak dočerpat dotace.

Předseda reagoval, že téma ekologických zátěží je velmi žádané, přičemž poslední výzva byla naplněna a všechny prostředky jsou pro tuto oblast již rozděleny. V ČR je cca 6 000 kontaminovaných míst, která jsou evidována, přičemž z OPŽP bylo možné podpořit pouze desítky projektů a to těch, které byly nejvíce rizikové z pohledu kontaminace spodních vod a přírody.

Tomáš Prokop (SFŽP ČR) doplnil informaci o způsobilých žadatelích. Dále upřesnil, že v současné době začalo hodnocení zmíněné 114. výzvy, přičemž alokace u ní byla překročena dvojnásobně.

Radoslav Lipták (EK) se dotázal na velký projekt Brno.

Martina Vejvodová (MŽP) uvedla, že v letošním roce byla pro tento velký projekt vyhlášena výzva, v rámci které byla stanovena podmínka doložení kladného stanoviska JASPERS k žádosti o podporu, což žadatel neučinil. V současné době probíhá komunikace s žadatelem a JASPERS, řeší se mj. i tzv. zelená opatření. Vyhlášení další výzvy je mj. podmíněno vydáním kladného stanoviska JASPERS.

Předseda doplnil, že projekt bude financován ze SC 1.1 a SC 1.3. Bude ambicí MŽP, aby projekt čerpal finance z obou těchto oblastí a zároveň, aby byl podán v rámci jednoho projektu jako celek. Je to ukázka komplexního projektu.

Monitorovací výbor OPŽP 2014 – 2020 vzal na vědomí Roční vyhodnocení Strategického realizačního plánu na rok 2019 a bere na vědomí Strategický realizační plán na rok 2020.

Ad 6. Informace o Evaluačních aktivitách

Jiří Petřivalský (MŽP) informoval o evaluačních aktivitách OPŽP a představil změny provedené v Evaluačním plánu OPŽP 2014 – 2020 a Zprávu o plnění Evaluačního plánu za rok 2019.



Radoslav Lipták (EK) apeloval na to, aby výsledky evaluací doporučovaly a měly vliv jak na další implementaci programu, tak na přípravu nového programového období. Zeptal se na evaluaci další vlny kotlíkových dotací.

Předseda reagoval, že v současné době jsou k dispozici průběžné výsledky, jak v některých lokalitách výměny lokálních topenišť ovlivnily ovzduší. Je možné na konci programového období provést celkové zhodnocení kotlíkových dotací. Doplnil, že v rámci evaluací je snahou MŽP vybírat takové typy aktivit, které jsou stěžejní pro budoucí programové období, přičemž pro rok 2019 byla vybrána územní dimenze.

Monitorovací výbor OPŽP 2014 – 2020 schválil změny Evaluačního plánu OPŽP 2014 - 2020 a vzal na vědomí Zprávu o plnění Evaluačního plánu za rok 2019.

Ad 7. Roční komunikační plán OPŽP 2014 – 2020 na rok 2020 a přehled proběhlých aktivit za rok 2019

Eva Richtrová (MŽP) představila Roční komunikační plán OPŽP na rok 2020 a informovala o proběhlých aktivitách za rok 2019.

Ivo Kropáček (Rada vlády pro nestátní neziskové organizace (RV NNO)) se dotázal, zda publikační aktivity, které jsou připravené, opravdu pomohou k tomu, aby se zvýšil podíl projektů na materiálové využití odpadů.

Předseda reagoval, že podání žádostí o dotace nezávisí jen na informovanosti žadatelů, ale také na ekonomické rozvaze budoucího projektu. Upozornil, že podávání projektů do PO 3 úzce souvisí s aktuální legislativou a vyjádřil přesvědčení, že s přijetím nové legislativy poptávka po podpoře z OPŽP i v této oblasti stoupne. Je nutné promyslet, zda budoucí kampaň pro nové programové období nesměřovat více i do ekonomické oblasti projektů. Poptávku po recyklovaných výrobcích by mělo zvýšit i tzv. zelené zadávání.

Radoslav Lipták (EK) doporučil zamyslet se nad tím, jak propagovat aktivity týkající se zvyšování energetické účinnosti, propojit kotlíkové dotace s úsporou energetické účinnosti. Ukázat, že investice do této oblasti jsou ekonomicky vhodnými opatřeními, která mohou znamenat významné úspory.

Předseda reagoval, že program Nová zelená úsporám běží kontinuálně, MŽP zaznamenalo akceleraci o 30 %. Kampaň k Nové zelené úsporám běží samostatně. Doporučil vytvoření komplexní celorepublikové kampaně na energetické úspory.

Ivo Kropáček (RV NNO) doporučil mít energetického experta pro mikroregiony či Místní akční skupiny (MAS), který by pomohl s projekty menším obcím.

Předseda odpověděl, že MŽP komunikuje v rámci přípravy programového období 2021 - 2027 s MAS, které by mohly zrealizovat animace projektů, tedy iniciovat záměry v lokálních oblastech.

Petr Holub (Šance pro budovy) doplnil, že je důležitá podpora kvalitních projektů a razantní zjednodušení veřejné podpory.



Marek Hartych (Národní síť Místních akčních skupin) informoval, že MAS Opavsko čerpá prostředky na pilotní projekt komunitního technika z programu EFEKT (MPO).

Jitka Seitlová (Senát Parlamentu ČR) se dotázala, proč byla využita pro kampaň kotlíkových dotací komerční TV Nova.

Eva Richtrová (MŽP) reagovala, že veřejnou zakázku vyhrála mediální agentura, která zprostředkovala spot ke kotlíkovým dotacím. Zároveň byla požadavkem sledovanost, kterou splnila právě TV Nova.

Monitorovací výbor OPŽP 2014 – 2020 schválil Roční komunikační plán OPŽP 2014 - 2020 na rok 2020.

Ad 8. Různé

Informace o socioekonomické struktuře žadatelů o kotlíkové dotace v RE:START regionech

Bohdan Polak (SFŽP ČR) informoval o socioekonomické struktuře žadatelů o kotlíkové dotace v RE:START regionech.

Ondřej Pašek (RV NNO) poděkoval za zpracování analýzy a ocenil, že podpora nesměřuje jen do středně příjmových domácností. Poznamenal, že zákaz používání topidel nižších emisních tříd se také týká kamen a maloprostorových topidel.

Předseda dodal, že v dalším programovém období bude MŽP usilovat o nastavení kotlíkových dotací se zohledněním podpory sociálně slabších obyvatel.

Radoslav Lipták (EK) uvítal snahu věnovat se sociálně slabším občanům v dalším programovém období.

Petr Holub (Šance pro budovy) doplnil, že řešit energetickou chudobu je potřeba jako podmnožinu obecné chudoby ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Výsledky monitoringu změny kvality ovzduší ve vzorku obcí

Václav Novák (Český hydrometeorologický ústav) představil výsledky monitoringu změny kvality ovzduší ve vzorku obcí.

Informace o přípravě programového období 2021 – 2027

Klára Droznová (MMR) informovala o stavu přípravy programového období 2021 – 2027 (viz příloha).

Předseda doplnil informace o přípravě OPŽP 2021 – 2027.

Jaroslav Suchý (Svaz průmyslu a dopravy) se dotázal, zda na 3. jednání Platformy pro přípravu OPŽP 2021 – 2027 bude již projednáván PD OPŽP 2021 – 2027 a požádal o jeho zaslání k připomínkám.

Předseda potvrdil, že PD OPŽP 2021 – 2027 bude zaslán k připomínkám v předstihu.

Jitka Seitlová (Senát Parlamentu ČR) se dotázala, zda MŽP uvažuje o komplexním systému



ochrany půdy a vody.

Předseda reagoval, že jakost povrchových vod je problémem. Hlavní a bodové zdroje znečištění by měly být definovány v plánech oblasti povodí a OPŽP bude na tyto strategické dokumenty navazovat. V případě půdy má MŽP sekundární efekt, kdy by mělo zajistit, že se většina produktu z kompostáren, které MŽP podporuje, převezne na pole. Ochrana půdy je v gesci MZe.

David Kuna (MZe) informoval, že na nové programové období se připravuje nový strategický program, který bude zahrnovat jak přímé platby, tak měkčí opatření v rámci Programu rozvoje venkova.

Tomáš Urban (Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. M.) dodal, že přes program Prostředí pro život byl spuštěn projekt, který bude mapovat největší znečišťovatele fosforem, a to jak v zemědělství, tak v čistírnách odpadních vod.

Informace o využití integrovaných nástrojů v OPŽP

Jaroslav Michna (MŽP) informoval o využití integrovaných nástrojů v OPŽP a jejich zapojení v rámci nového programového období.

Ad 9. Závěr

Předseda shrnul hlavní body jednání, poděkoval EK za přístup k OPŽP, poděkoval členům MV za aktivní účast na zasedání a ukončil jednání.

Termín dalšího řádného zasedání MV:	20. – 21. 5. 2020
--	--------------------------

Příloha: Prezentace MMR k přípravě programového období 2021 – 2027

Zapsala: Ing. Kristýna Bláhová, odd. monitoringu a evaluací fondů EU, odbor fondů EU

Ověřil: Ing. Jaroslav Michna, ředitel odboru fondů EU

Schválil: Ing. Jan Kříž, náměstek pro řízení sekce fondů EU, finančních a dobrovolných nástrojů